

Carles Arnal

Diputat
d'Els Verds
a les Corts
Valencianes

**“És urgent
plantejar
una
moratòria
urbanística
al litoral”**

La polèmica sobre la degradació del territori valencià ha tornat a l'actualitat amb motiu del projecte de reforma de la llei d'ordenació del territori (LOT) que prepara el Govern valencià. Tot i que, segons predica la Generalitat, la reforma aposta per la sostenibilitat per davant dels interessos urbanístics, la situació límit que es viu sobretot al litoral no reflecteix precisament una voluntat d'acabar amb les agressions al medi ambient. Carles Arnal, diputat de l'Entesa a les Corts Valencianes per Els Verds, fa temps que denuncia la doble moral dels dirigents polítics valencians en qüestions urbanístiques. En aquesta entrevista reflexiona sobre la LOT i planteja solucions per acabar amb les agressions constants al medi ambient.

—És important, independentment de la propaganda, que es modifique la LOT?

—**Que vagen a fer una nova llei no vol dir necessàriament que la situació haja de millorar. De fet, l'avantprojecte de reforma de la LOT que es va presentar al final de la legislatura passada empitjorava sensiblement, des del punt de vista de la garantia mediambiental i de preservació del territori, el que diu el text que hi ha en vigor actualment [del 1989].**

—El projecte de reforma actual sembla que vol tenir més en compte la defensa del medi ambient.

—**Això diuen... Però no hem d'oblidar que Rafael Blasco [conseller de Territori i Habitatge] és un mag de la paraula, un expert a vendre promeses. Sap què ha de dir i quan ho ha de dir. I per això mateix és especialment perillós. A banda, té un domini absolutament consolidat dels mitjans de comunicació, tant dels públics com dels que no ho són. Fins i tot la premsa més crítica s'està empassant les promeses del conseller.**

—Les promeses, de fet, són una de les especialitats d'aquest Govern.

—**Les promeses i les contradiccions. Si ens oblidem de les paraules i ens fixem en la realitat, les actuacions parlen per si mateixes. Per exemple, en una de les primeres manifestacions com a conseller, Blasco prometia molts parcs naturals. Curiosament,**

Una tasca difícil

—Com valora aquest primer mig any de legislatura com a diputat autonòmic?

—**Tenint en compte que la situació és complicada i que amb una majoria absoluta del PP no serà fàcil —per no dir impossible— dur endavant determinades propostes, crec que hem de fer una valoració positiva. El pacte amb l'Entesa —i tant de bo es pogués ampliar a tot l'espectre polític de l'esquerra, inclosos PSPV i Bloc— ens ha d'ensenyar a superar sectarismes i a sumar els màxims esforços per enderrocar la barbàrie que ens governa.**

—Com s'ha plantejat d'exercir la tasca de control?

—**Doncs no deixant-ne passar ni una. La doble moral que utilitza el PP valencià de dir unes coses i fer-ne unes altres, no la podem permetre, i la confrontarem amb fets reals, amb exemples del que està passant, que és l'única manera de descobrir que darrere de tota la propaganda existeix una realitat molt preocupant.**

—Quins objectius s'ha fixat?

—**Apostar per alternatives constructives i possibilistes, intentant no només criticar allò negatiu, sinó també plantejar vies d'eixida. No ens cansarem de fer propostes en positiu sobre energies, sobre tractament de residus, sobre els drets humans, sobre els drets dels immigrants, sobre la situació de la dona, etc. Modestament, jugarem tan fort com ens siga possible. R. M.**

dos d'aquests parcs, la Tinença de Benifassà i el Penyalgosa, estan amenaçats pel pla de mines que la Generalitat està a punt d'aprovar. I això no és tot. Aquest pla, juntament amb el pla eòlic, afecta una part important de zones LIC (lloc d'interès comunitari) i hi ha nombrosos projectes d'urbanització que són contigus, literalment, a aquest tipus de zones. Fins i tot han arribat a dir que han protegit un 27% del territori, mentre que el que actualment està sota protecció és el 5,8%. El respecte al medi ambient és mínim, i si realment es cregueren això de la protecció ambiental actuarien en conseqüència. Per què ens hem de creure ara aquest interès sobtat?

—Si aquestes són les paraules, quins són els fets?

—**La realitat és molt preocupant. L'oferta d'urbanitzacions està creixent d'una manera desaforada, molt per damunt de les necessitats objectives. Ara per ara ningú no es pot creure que aquesta allau d'urbanitzacions responguen a una demanda real. Primer, perquè es construeix molt més del que creix la població, i segon, perquè els preus i les condicions de venda**

no són precisament accessibles per a gran part de la societat.

—Els especuladors són els únics beneficiats?

—**No només. Evidentment, tota aquesta voràgine correspon també a la necessitat d'amagar diners negres i de captar inversors europeus. És a dir, que estem venent els nostres recursos naturals a baix preu perquè unes poques empreses facen negoci i que, a sobre, els beneficiats siguen estrangers. Tot això podria donar-se sempre que s'extremara la preservació del medi. Però això no passa.**

—Quants quilòmetres de costa es calcula que queden per construir?

—**Dels 450 quilòmetres de costa, dos terços ja estan urbanitzats. I dels 150 restants, 80 estan protegits. Així doncs, en queden uns 70, sobre els quals s'està exercint una pressió insuperable. Així, es produeixen casos com el de les Salines de Calp o l'Albufera d'Orpesa, en què les urbanitzacions limiten literalment —repetesc— amb els paratges protegits, amb la qual cosa la flora i la fauna acaben igualment perjudicades. A més, totes aquestes construccions comporten una demanda de**

Bio gra fia

Carles Arnal (Vila-real, Plana Baixa, 1957) és doctor en Biologia, especialitzat en la conservació dels boscos. Porta més de vint anys vinculat a grups ecologistes i conservacionistes. És membre d'Acció Ecologista Agró i impulsor de la Plataforma Rural del País Valencià, un organisme que aplega mestres, ecologistes, agricultors, sindicats i cooperatives per oferir un plantejament de sostenibilitat del món rural. Com a militant d'Els Verds, va passar a l'acció política en els darrers comicis autonòmics. Després d'un procés de primàries internes, Arnal va ser l'elegit per representar Els Verds en l'Entesa (amb EU i Esquerra Valenciana). Ara és el primer diputat 'verd' del País Valencià.

PAIFA GIL

recursos que no tenim, sense oblidar abocaments de residus i tota classe d'impactes (carreteres, línies elèctriques) que es multipliquen.

—El litoral, però, ja no és l'únic que està en el punt de mira dels especuladors.

—Actualment hi ha projectes per a municipis d'interior que arriben a triplicar la població de la zona. En casos com el de la vall de Gallinera, a sobre, la Generalitat ha desclassificat uns terrenys forestals d'utilitat pública basant-se en un procés ple de vicis, errades i il·legalitats.

—El turisme podrà rendibilitzar totes aquestes inversions?

—El problema d'aquestes actuacions és que no responen a objectius purament turístics. Al final —i això és el que tothom hauria d'entendre— qui perdrà en tot aquest procés no serà ningú més que la pròpia societat.

Mentre es permeta que uns pocs constructors, especuladors i regidors d'ajuntaments es folren, no tindrem res a fer. Mentre alguns sectors econòmics molt concrets en trauen grans beneficis, la resta hi eixim perdent. La conseqüència, agressions ambientals a banda, és que el litoral valencià pateix la major pressió urbanística de tota la costa espanyola. Només per posar un exemple, a França, amb una densitat territori-habitant quatre vegades inferior a la nostra, es consideraria una zona saturada. I aquí, a sobre, encara l'estem incrementant.

—Quina podria ser una solució factible?

—Més que factibles, jo parlaria de solucions necessàries. En primer lloc, caldria que es fes complir la legislació existent, que de vegades és suficientment explícita per evitar determinades actuacions. I després, s'haurien

teixa administració autonòmica, que no s'ha preocupat per evitar un mal ús de la llei.

—De totes maneres, una llei que permet un mal ús de la pròpia normativa no és una bona llei...

—Evidentment, la llei té moltes llacunes que s'han de completar. Però el que cal fer, més que canviar-ho tot de dalt a baix, és identificar exactament què és el que falla i modificar-ho. Amb això, i aplicant una major rigidesa en el compliment de les normatives, potser seria suficient. De totes maneres, el Govern valencià, que presumeix que canviarà la llei per evitar perjudicar els propietaris, hauria pogut actuar des de fa molts anys i suavitzar els impactes negatius de la llei. I no ho ha fet.

—Una altra vegada les promeses...

—És cert. I potser en aquest cas és encara més greu. No només perquè es dediquen a dir unes coses i fer-ne unes altres, sinó perquè prometen solucions que ja s'inclouen

en altres lleis. El conseller Blasco, com una gran novetat, diu ara que impedirà per decret requalificar tots els terrenys forestals cremats. I precisament això ja ho deia la llei forestal del 1993. El que nosaltres li proposem és que, si té ganes de fer coses noves, les faça de veritat. Per exemple, podria anar més enllà i declarar protegides, ni que fóra per un cert temps, totes les zones cremades. Així, no es produirien casos tan flagrants com el de la Renegà, a Orpesa, una zona que es va cremar fa tres anys on ara mateix ja estan construint una urbanització de luxe. O un altre exemple: Terra Mítica es va construir en bona part sobre terrenys cremats pocs anys abans.

—Els processos judicials oberts contra els alcaldes de Pego i Xeresa per atemptar contra les marjals demostren que les agressions al medi ambient al País Valencià ja poden tenir conseqüències penals?

—Sempre és una bona notícia que jutgen algun responsable polític per malmetre el medi ambient. I possiblement a partir d'ara, qui tinga previst d'agredir algun paratge natural s'ho pense dos vegades abans de fer-ho. No obstant això, el que aquests dos processos han demostrat és que les barbàries ambientals no s'han paratitzat perquè haja intervingut l'administració autonòmica, sinó perquè els mateixos ciutadans, entitats cíviques i ecologistes, s'han preocupat per portar l'assumpte als tribunals. Afortunada-

“Si el Govern creguera en la protecció ambiental i la sostenibilitat, ja fa anys que hauria actuat. Per què ens hem de creure, doncs, aquest interès sobtat?”

d'elaborar noves normatives que realment prioritzen la preservació dels valors naturals. En realitat, de possibilitats, n'hi ha moltes, però potser el més urgent seria plantejar una moratòria de la construcció al litoral, que establi un procés de negociació amb tots els sectors implicats, sospesant objectius i alternatives.

—Respecte de la llei reguladora de l'activitat urbanística (LRAU), el Govern valencià també ha anunciat una reforma per posar fi als abusos dels promotors sobre els propietaris.

—D'això, encara no en tenim notícies. Efectivament han promès una reforma, però, com en el cas de la LOT, no vol dir necessàriament que l'hagen de millorar. La LRAU té molts aspectes que no són dolents, i fins i tot alguns són positius, però s'ha anat empitjorant per actuacions inadequades, tant pels ajuntaments com de la ma-

ment, aquests judicis obren la via per pensar que potser es posarà fi a un dels desastres més intolerables, però a aquest pas haurem de continuar confiant en l'interès i la bona voluntat dels ciutadans.

—Quin paper hi té, la Generalitat Valenciana, en la vigilància del compliment de les lleis?

—Fins ara, cap. No tenim cap autoritat ambiental que vetlle pel bon ús de les lleis, i, en el seu cas, que en sancione l'incompliment. On està, doncs, aquesta presumpta sensibilitat del Govern? I més encara, on està l'administració ambiental en casos de grans infraestructures com l'AVE o el PHN? En compte de demanar el màxim rigor en estudis d'impacte ambiental, sembla que estiga obrint els camins perquè s'actue sense impediments.

Rosanna Melià